

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 11 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi -Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w sprawie z powództwa I. G. i P. G. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. o wynagrodzenie za pracę, odrzucił skargę powodów o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tegoż Sądu z dnia 21 maja 2014 r.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, że powodowie ostatecznie sprecyzowali jako podstawę wznowienia przepis art. 403 § 2 k.p.c., w myśl którego można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Przy czym środek dowodowy, który powstał po uprawomocnieniu się wyroku nie stanowi podstawy wznowienia postępowania przewidzianej w art. 403 § 2 k.p.c. Sąd zaznaczył, iż w tożsamy sposób należy ocenić "nową okoliczność", o której mowa w art. 403 § 2 k.p.c., a zatem musiała ona powstać przed rozstrzygnięciem sporu - w trakcie postępowania i przed jego zakończeniem, a jedynie nie była stronie wówczas znana.

Sąd przywołał także przepis art. 407 k.p.c., wedle którego skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

Sąd podniósł, iż z godnie z art. 410 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Przy czym skarga podlega odrzuceniu nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nieodpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy wskazane w niej okoliczności wprawdzie dadzą się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, to jednak w rzeczywistości podstawa ta nie występuje. Konieczne jest zatem zbadanie, czy twierdzenia skargi będą stanowiły taką ustawową podstawę, np. czy nowe dowody są istotnie nowe, czy podane w skardze okoliczności wskazują na nieważność postępowania.

W ocenie Sądu, przedmiotowa skarga nie została wniesiona w przewidzianym ustawowo terminie trzech miesięcy od dowiedzenia się o okolicznościach mogących stanowić podstawę wznowienia, a nadto skarżący nie wykazali, by istniały ustawowe podstawy wznowienia. Zdaniem Sądu powodowie nie wykazali, by podnoszone przez nich okoliczności w postaci powiązań kapitałowych, co miały uzasadniać „nowe dowody”, były w istocie nowymi okolicznościami z uwagi na podnoszenie tych okoliczności już w toku procesu, a nadto uprzednie rozważenie powyższych kwestii przez Sąd, który orzekał o odrzuceniu pozwu w stosunku do jednego z podmiotów francuskich. Sąd zaznaczył, iż skarżący powołali się na wypis z rejestru z dnia 30 września 2014 r., 21 listopada 2014 r., zeznania świadka z dnia 2 grudnia 2014 r., podczas gdy środki dowodowe, które powstały po uprawomocnieniu się orzeczenia, nie stanowią podstawy wznowienia.

Sąd uznał, iż powodowie sprowadzają istotę skargi do konieczności przeprowadzenia ponownego postępowania z innymi, oprócz dotychczasowej strony pozwanej, podmiotami, powołując się na solidarną odpowiedzialność pozwanej spółki i spółek francuskich, winni wytoczyć odrębne powództwa w stosunku do podmiotów, o których dopozwanie wnoszą.

Na marginesie Sąd wskazał, że nawet gdyby podstawą wznowienia był pierwotnie wskazany art. 401 pkt. 2 kpc, również należałoby wskazać na brak podstaw wznowienia postępowania, bowiem pozbawienie strony możliwości działania polega na tym, że z powodu wadliwości proceduralnych sądu, będących skutkiem naruszenia konkretnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, strona nie mogła brać udziału w całym postępowaniu lub istotnej jego części (tak

S.A. w Gdańsku w postanowieniu z dnia 29 maja 2014 r, III AUz 104/14). W rozpoznawanej skardze powodowie nie powoływali się na żadne uchybienia proceduralne, które pozbawiłby ich możliwości działania.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy uznał, że skarga o wznowienie postępowania oparta na wskazanych wyżej podstawach podlegała odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła strona powodowa, zarzucając błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisów prawa o skardze o wznowienie postępowania.

W uzasadnieniu zażalenia wskazano, że w postępowaniu analogicznym do sprawy objętej żądaniem wznowienia, toczącym się na skutek apelacji powoda K. G. w sprawie sygn. akt VII Pa 351/14 i VII Pz 107/14 Sąd Okręgowy uchylił wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia stwierdzono, iż Sąd Rejonowy nie miał prawa na etapie rozpoznania wniosku o dopozwanie rozstrzygać kwestii jurysdykcji krajowej w przedmiotowej sprawie i tego wniosku odrzucić. Takie samo bezprawne działanie Sądu w ocenie skarżącego miało miejsce w sprawie niniejszej, gdyż postanowieniem z dnia 7 maja 2014 r. wydanym na rozprawie wniosek powodów w tym przedmiocie Sąd Rejonowy odrzucił. Ponadto w sprawie, w której skarżący wznowienia się domagają - podobnie jak w sprawie wyżej przytoczonej - powodowie nie zostali pouczeni o treści art. 162, 207, 229, 230, 232 kpc oraz art. 6 kc, przez co zostali pozbawieni możliwości działania, które mogliby podjąć po otrzymaniu stosownego pouczenia.

Z uwagi na powyższe skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem wniosku powodów o przyzpozwanie do sprawy francuskich firm grupy N. D..

Pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowania zażaleniowym.

#### **Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:**

zażalenie, jako bezzasadne podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie.

W myśl art. 399 § 1 k.p.c. w wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

Podstawy wznowienia postępowania zostały określone w przepisach art. 401 - 404 kpc.

I tak art. 401 pkt 2 k.p.c. stanowi, iż można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustala lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

Natomiast zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c., na który w skardze strona powoływała się bezpośrednio, wznowienia można żądać również w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Już z powyższego wynika, iż możliwość ponownego rozpoznania prawomocnie zakończonej sprawy na skutek skargi o wznowienie postępowania otwiera się tylko wówczas, gdy zaistnieje jedna z ustawowych podstaw wymienionych w Kodeksie postępowania cywilnego (wyr. SN z 17.7.2006 r., I PK 5/06, Wokanda 2006, Nr 11, s. 33). Przyczyny

usprawiedliwiającej jej zastosowanie muszą mieć charakter wyjątkowy oraz odpowiednio dużą wagę (post. SN z 28.3.2007 r., II CZ 16/07, niepubl.).

Przy czym podkreślenia wymaga, iż sformułowanie w skardze podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401- 404 k.p.c. nie oznacza jeszcze oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia. W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest podstaw do uznania, że podnoszona podstawa zachodzi, gdy z okoliczności sprawy wynika, iż przesłanki usprawiedliwiającej jej wniesienie faktycznie nie miały miejsca.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna z podstaw wznowienia, o których mowa w art. 403 § 2 k.p.c. i 401 pkt 2 k.p.c.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do twierdzeń skargi, iż w sprawie ujawnione zostały nowe okoliczności świadczące o powiązaniach kapitałowych pozwanego oraz podmiotów francuskich, których dopozwania powodowie się domagali, tj. dowody takie jak wypis z rejestru z dnia 30 września 2014 r., 21 listopada 2014 r., zeznania świadka M. W. z dnia 16 czerwca 2014 r., zeznania świadka z dnia 2 grudnia 2014 r., wskazać należy, iż ocena Sądu Rejonowego w tej materii jest ze wszech miar prawidłowa.

Bezwzględnie, nowe okoliczności i dowody później wykryte, to takie okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które istniały przed wydaniem prawomocnego wyroku, lecz były stronie nieznane, lub strona nie miała do nich dostępu. Mowa jest tu bowiem o późniejszym wykryciu, a nie o późniejszym zaistnieniu nowych okoliczności lub wystawieniu nowych dokumentów, czy też powstaniu innych nowych dowodów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2015 r. II UZ 70/14 LEX nr 1656502).

Tym samym możliwość powoływania nowych faktów i dowodów jest ograniczona jedynie do tych okoliczności i środków dowodowych, które istniały już w okresie trwania zakończonego postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2015 r. II UZ 3/15 LEX nr 1663407).

Podstawa do wznowienia postępowania określona w art. 403 § 2 k.p.c. nie zachodzi, jeżeli w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania się na te środki dowodowe, a zaniechanie strony w tym przedmiocie było następstwem jej zaniechań, opieszałości, zapomnienia, czy błędnej oceny potrzeby ich powołania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r. III CZ 45/14 LEX nr 1541056).

Jako podstawę wznowienia skarżący powołali okoliczność, o której wiedzieli już na etapie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem. Była nią okoliczność istnienia powiązań kapitałowych pomiędzy pozwanym, a podmiotami francuskimi, których dopozwania się domagali. Nie sposób wobec tego uznać, że z uwagi na uzyskanie w późniejszym okresie odpisów ze stosownych rejestrów, potwierdzających już wówczas powoływane przez powodów fakty, powyższe stanowiło okoliczność nowo wykrytą, mogącą stanowić podstawę wznowienia. Wiedząc o powiązaniach kapitałowych tych podmiotów uzasadniających w ocenie strony dopozwanie pracodawców francuskich, powodowie winni dołożyć należytej staranności celem wykazania tego faktu. Nie istniała obiektywna przeszkoda w powołaniu się na te dowody wcześniej – skarżący nie wykazali, iż nie mogli uzyskać wypisów z rejestrów w czasie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem. W tym stanie rzeczy okoliczności te nie mogły stanowić podstawy wznowienia.

Podstawy wznowienia nie mogły też stanowić zeznania świadka M. W. z dnia 16 czerwca 2014 r., zeznania świadka z dnia 2 grudnia 2014 r., zeznania świadka Y. P.'a J. M., czy fakt uzyskania wypisu z rejestru z dnia 30 września 2014 r., 21 listopada 2014 r., w okresie po wydaniu zaskarżonego rozstrzygnięcia. Pojawienie się nowych dowodów już po uprawomocnieniu się orzeczenia – jak wyżej podniesiono - nie może bowiem stanowić podstawy wznowienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2011 r. III UZ 28/11 LEX nr 1130395).

Także okoliczności podniesione w zażaleniu, a dotyczące wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie sygn. akt VII Pa 351/14 uchylającego rozstrzygnięcie w podobnej sprawie nie uzasadniają wznowienia postępowania w sprawie niniejszej.

Po pierwsze podnieść należy, iż zarzuty w tej materii nie zostały zgłoszone w przedmiotowej skardze o wznowienie. Zaskarżone orzeczenie nie odnosiło się więc do nich merytorycznie. Tymczasem rozstrzygające znaczenie dla oceny podstaw skargi o wznowienie postępowania mają przytoczone w skardze okoliczności uzasadniające jej złożenie. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2006 r. I CZ 3/06 LEX nr 201021). Z tych też względów nie można uznać, iż w chwili obecnej tj., na etapie odwoławczym powyższe zarzuty mogą decydować o legalności zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Po drugie, wskazać trzeba, iż do funkcji wznowienia postępowania nie należy korygowanie błędów popełnionych przez stronę w trakcie prowadzenia poprzedniego postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego V CZ 2/14 2014.02.05 LEX nr 1441202). Skoro zatem powodowie uważali, iż poprzednie postępowanie było obciążone błędami proceduralnymi, to mogli żądać ich weryfikacji poprzez wniesienie odpowiedniego środka odwoławczego od wydanego w sprawie wyroku, czego jednak z niewiadomych względów nie uczynili. W chwili obecnej nie mogą oni zatem domagać się naprawienia tego błędu poprzez wznowienie postępowania.

Ponadto nawet przyjęcie założenia, że Sąd Rejonowy w sprawie objętej skargą o wznowienia postępowania - podobnie jak w powołanej przez powodów sprawie analogicznej - nie miał podstaw na etapie rozpoznania wniosku o dopozwanie do rozstrzygania kwestii jurysdykcji krajowej i nie mógł tego wniosku odrzucić, a nadto nie pouczył powodów o treści art. 162, 207, 229, 230, 232 kpc oraz art. 6 kc., nie oznacza wystąpienia podstawy wznowienia wymienionej w art. 403 § 2 k.p.c. czy w art. 401 pkt 2 k.p.c. Wydanie odmiennego wyroku w analogicznej sprawie z istoty nie może zostać uznane za świadczące o pozbawieniu strony możliwości działania na skutek naruszenia przepisów prawa, a jednocześnie takie odmienne orzeczenie, choć wydane w podobnej sprawie, nie stanowi nowej okoliczności faktycznej lub dowodu, mających wpływ na wynik tamtej sprawy, z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (postanowienie SN z dn.16.12.2014 r. II UZ 57/14 LEX nr 1616905). Wyrok wydany już po prawomocnym zakończeniu sprawy objętej skargą o wznowienie postępowania nie jest też nową okolicznością lub nowym dowodem w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. (postanowienie SN z dn.18.12.2014 r. II UZ 58/14 LEX nr 1622316). Ponadto przy ocenie, czy doszło do pozbawienia strony możliwości działania – na którą dopiero w zażaleniu w sposób spóźniony powołują się skarżący - trzeba najpierw rozważyć, czy nastąpiło naruszenie przepisów procesowych, następnie zbadać, czy uchybienie to wpłynęło na możliwość strony do działania w postępowaniu, wreszcie ocenić, czy pomimo zaistnienia wspomnianych przeszkód strona mogła bronić swych praw w procesie. Dopiero w razie kumulatywnego spełnienia wszystkich tych warunków można uznać, że strona została pozbawiona możliwości działania (por. wyżej powołane orzeczenie).

Na gruncie rozpoznawanej sprawy nie sposób uznać, iż powodowie z uwagi na te potencjalne uchybienia Sądu nie mieli możliwości działania. Powodowie mimo prawidłowego wezwania na rozprawę poprzedzającą wydanie wyroku (na której rozstrzygano kwestie zasadności dopozwania podmiotów francuskich), nie stawili się na niej. Natomiast strona, która nie stawia się na rozprawie, nie może wówczas skutecznie zarzucać naruszenia jej praw procesowych i pozbawienia możliwości działania. Jednocześnie nie sposób uznać, że powodowie nie mieli możliwości brania udziału w całym postępowaniu lub istotnej jego części, przez co doszłoby do nieważności postępowania będącej podstawą wznowienia.

W końcu - co znamienne, a do czego w ogóle nie odnoszą się skarżący - w sprawie nie wykazano, iż skargę wniesiono w przewidzianym do tego terminie. Żalący nie wykazali, iż bezzasadne są ustalenia Sądu co do tego, że o podstawach wznowienia powołanych w skardze – nowych okolicznościach i dowodach - dowiedzieli się wcześniej niż na trzy miesiące przed wniesieniem skargi. Z tych też względów fakt wniesienia skargi po terminie, w postępowaniu zażaleniowym nie może być skutecznie zakwestionowany.

Biorąc powyższe pod uwagę uznać zatem należało, iż analizowana skarga o wznowienie - jako nie oparta na ustawowych podstawach i spóźniona - zasadnie została odrzucona.

Z powyższych względów i na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, jak w punkcie pierwszym postanowienia.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., a także § 13 ust. 2 pkt 1 oraz z § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 j.t.).

Przewodniczący: Sędziowie:

## ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć powodom i pełnomocnikowi pozwanego.